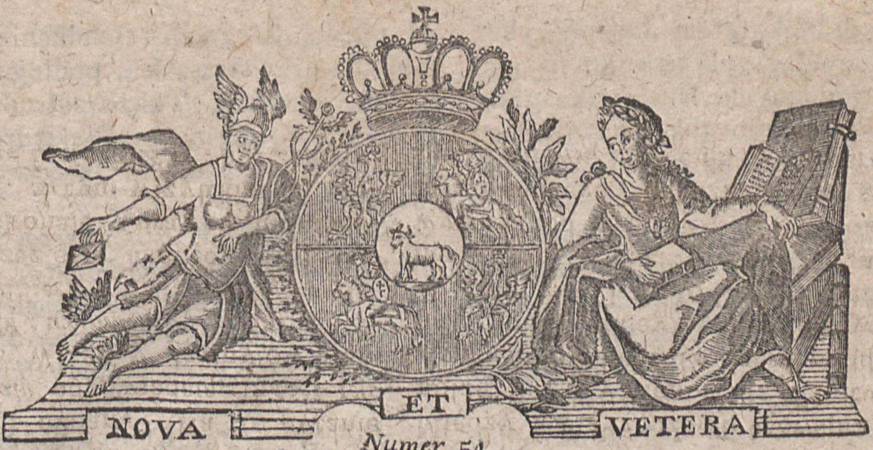

Numer 54

GAZETA WARSZAWSKA

W Sobotę Dnia 8. Lipca Roku 1786.

Z Warſzawy d. 8. Lipca. Liſty *Werſalſkie* donoſzą, iż tam rozwiązania Krolowey Jeymci *Francuſkiey*, w ciąży ſzczęśliwie poſtępuiącey, ſpodziewaiąsię między dniem 10. y 15. teraźnieyſzego Mieſiąca Lipca.

Z Paryża d. 16. Czerwca: Cały *Paryż* pyta ſię, za co Xiąże Kardynał *de Rohan* ieſt na wygnanie poſłany, ponieważ za niewinnego u Sądu ieſt uznany? Na to pytanie w *Werſalu* odpowiadaią, iż *taki ieſt zwyczay*. Wſzak y ſławny ów Marſzałek *de Luxembourg*, w Proces *de la Brinvilliers* wmieſzany, y w *Baſtylii* przez ośm mieſięcy oſadzony, lubo doſkonale y prawnie uſprawiedliwił ſię, z tym wſzyſtkim na wygnanie od *Ludwika XIV.* był zaſłany.

Z Rzymu d. 10. Czerwca. Ociec S. widząc, że Seminarium w *Subiaco*, nie było tak dobrze utrzymywane y rządzone, iak owe w *Velletri* pod Rządem *Ex Iezuitow Neapolitańſkich* zoſtaiące; wydał rozkaz, ażeby pomienione Seminarium w *Subiaco*, rządzone było przez *Ex-Iezuitę* nazwiſkiem *Césarola*, rodem *Rzymianina*.

Z Peterzburga dnia 6. Czerwca. Między wielą rzeczami, ktore przynoſzą ſławę y honor dla Państwa *Roſſyiſkiego*, i ſłużą do dobra poddanych pod teraźnieyſzym zoſtaiących Panowaniem, ieſt i to Rozporządzenie, ktore Imperatorowa Jeymć wydała pod dniem 25. Marca roku teraźnieyſzego, nakazuiące w całym Państwie robienie y reparo-

wanie dróg, kosztem korony, bez naymnieyszego uszczerbku na majątku poddanych. Dla exekucyi łatwieyszey tego tak zbawiennego dzieła, osobliwsza została nominowana Kommissya.

Z Rzymu d. 3. Czerw: Ow herszt łotrow (o ktorym iuż dawniey donoszono) *Thomaso Rinaldini*, przebiegszy rozmaite mieysca, naostatek schronił się z swoią bandą do pałacu *Carpegna* niedaleko *Rimini*. Dowiedziawszy się o tym w *Bononii* będący Porucznik *Picoli*, ruszył się z swoią komendą, chcąc attakować pałac, ale ci łotrowie zamknięci w nim, bronią się y wielki odpor daią.

Z Wenecyi d. 7. Czerw: Piszą z *Stambulu*, że Eskadra *Kapitana Baszy*, ieszcze stoi w *Tenedos*, ale niezawodnie popłynie do *Archipelagu*, dla odbierania rocznego hołdu, a ztamtąd do *Egyptu* y *Soria*, dla przyprowadzenia do posłuszeństwa tamecznych buntownikow.

Z Wiednia d. 14. Czerwca. Cesarz Jmć dnia iutrzeyszego ma się znaydować na uroczystey processyi *Bożego Ciała*. Tegoż samego dnia wieczorem, albo w piątek wyiedzie do *Węgier*, dla widzenia rozmaitych obozow po Prowincyach; do tey zaś podroży, ma Cesarzowi Jmci assystować Generał-Maior *de Browne*. Oprocz tego, Cesarz Jmć ma wziąć z sobą do tey podroży trzech Gabinetowych Sekretarzow.

Z Bruxelli dnia 14. Czerwca. Duchowieństwo gotuie teraz Regestr wszystkich swego Zgromadzenia osob, dla urządzenia ich, podług wyszłego rozkazu. Także zatrudniaią się teraz reformą 69. Klasztorów, iako też wyznaczaniem Opatow Komandataryuszow.

Z Frankfurtu d. 17. Czerwca. Słychać, że Xiąże Jmć Elektor *Bawarski*, naznaczył *Apostolskiemu Nuncyuszowi* dochod na Prelaturze *Steingaden*, leżące y na granicy *Tyrolskiey*.

Z Pragi d. 15. Czerw: W całym Krolestwie *Czeskim*, taka panuie susza, iż iuż nie spodziewaią się żniwa, ieżeli deszcz nie ożywi spalonego w polach zboża. Dnia dzisieyszego, ze wszystkich Parafialnych Kościołow czynione były Processye publiczne na uproszenie dżdżu.

Na początku tego miesiąca, umarł tu pewny w śrzednim wieku zostaiący *Zyd* kupiec. Zostawił on wiele dzieci, z tym wszystkim w swym Testamencie, na dobro swey duszy, takową uczynił dyspozycyę, ażeby 70. Rabinow na wyznaczonym mieyscu dzień y noc bez ustanku *Talmud* czytali. Naznaczył on im za nadgrodę za to 750. Złł: y w tem sposob niemi rozdysponował, iż po dziesiąciu Rabinow, co godzina czytać będzie pomieniony *Talmud*.

Z Ratyzbony d. 16. Czerwca. W tych dniach, przeieżdżał tędy do *Wiednia* naznaczony *Holenderski* Minister Baron *de Haësten*.

Z Berlina d. 20. Czerw: Xiąże

Jmć *Henryk* znowu poiechał do *Rheinsberg*. Krolewic Xiąże *Ferdynand Pruſki*, z niebeſpieczney na pierſi ſwoiey choroby, do zupełnego iuż przyſzedł zdrowia.

Z Lizbony d. 29. Maia. Na mieyſcu zmarłego *de Sa*, Miniſtra Stanu w Departamencie Intereſow Cudzoziemſkich, Krolowa Jeymć nominowała Margraffa *de Soriſalde*, *Portugalſkiego* Miniſtra przy Dworze *Madryckim*.

Z Madrytu d. 2. Czerw: Jeſzcze ieſt do ratowania z zatopionego okrętu *Pierre d'Alcantara* na dwa milliony *Piaſtrow*. Już ieſt wyciągniona z morza część artyleryi zatopioney. Na przyſzły czas, tak wielkich ſumm nie będą pakować na ieden okręt. Każdy z *Peru* albo z *Chin* powracaiący okręt, będzie miał pozwolenie iakową część zabierać z ſobą *Piaſtrow*. Arcybiſkup *de Toledo*, na Fregacie popłynął z *Kartageny* do *Oran* dla rozpoczęcia wizyty ſwoiey Dyecezyi.

Z Paryża dnia 16. Czerwca. Eſkadra J.Pana *Albert de Rions*, ma ſię znaydować w Porcie *Cherbourg*, pod bytność tam Krola Jmci, ktory ią ma Kommenderować.

Z Hagi dnia 20. Czerwca. Stany *Generalne* otrzymały nowinę z *Paryża*, że kondycye, pod ktoremi Krol *Hiſzpańſki* do Traktatu między *Francyą* y *Holandyą*, chce przyſtąpić, przez Hrabię *de Vergennes* y zobopolnych Miniſtrów zoſtały podpiſane, y że formalna Ratyfikacya y podpiſanie, w pierwſzych dniach ma naſtąpić.

Dwor Xiążęcia *Stadhudera* przez dwa dni bawił ſię w *Bergen-op-Zoom*, y miał intencyą dnia 19. ſtanąć w *Midelburg*. Prowincye *Geldrya* y *Utrecht*, nalegaią zawſze o abſzeytowanie korpuſu *de Salm*.

Wczorayſza Gazeta, *Gazette de la Haye*, pod dniem 26. Maia donoſi to, co naſtępuie: ,, Przyſłany ieſt na ,, *Ukrainę* w Wielki Tydzień *Ukaz*, ,, nakazuiący, ażeby tam znayduiące ſię *Ruſkie* Klaſztory y *Communitates*, do trzech tylko Domow były zredukowane, a Duchowne Dobra należące do tych ,, że Klaſztorow, do Jmperatorſkiego *Dominium* przyłączone. O- ,, ſoby w nich ſię znayduiące, otrzymaią roczną penſyą. Przez ,, to, przybędzie Koronie wiele dobr ,, ziemſkich, a zwłaſzcza duſz męſkich przynaymniey na 120,000. ,, Proiekt tey kaſſacyi, aż do oſtatniego momentu exekucyi, w ,, wielkim ſekrecie był chowany, y ,, umyślnie na to obrany był *Wielki Tydzień*, gdyż w tym tygodniu, ,, ani żadna przedaż, ani żadne ,, przekazywanie Dobr nie może ,, być legalizowane. ,,

Zdaie ſię być rzecz niezawodna, iż Dwor *Hiszpańſki* chce przyſtąpić do naſzego Alianſu z *Francyą*; czy zaś y Dwor *Szwecki* toż ſamo uczyni, czas to ukaże. O przybyciu Xiążęcia do *Middelburg* codziennych oczekuiemy nowin. Hrabia *de Maillebois*, iuż to otrzymał, co żądał od *Stanow Generalnych*, y

wkrotce wyieżdża do ſwoiego Gubernium w *Breda*.

Z Paryża d. 19. Czerwca. Dnia dziſieyſzego wyieżdżaią do *Cherborg* Marſzałek *de Caſtries* Miniſter morſkiego Departamentu y Marſzałek *de Segur* Miniſter Departamentu Woyſkowego. Iutro Krol Jmć ma nocować w *Rambouillet*, a po iutrze poiedzie ztamtąd do *Cherborg*. Wſzyſcy uwagę nad tym zaſtanawiaią, że lubo pokoy ſzczęśliwie w całey *Europie* panuie, z tym wſzyſtkim w *Cherburg*, wſzyſtkie harmaty na tamecznych bateryach znayduiące ſię, kulami ſą nabite.

Na dniu dziſieyſzym Parlament rozpoczął znowu ſwe Seſſye, wkrotce zatym dowiemy ſię, czy Pani *de la Motte* otrzyma karę, ktora iey Dekretem ieſt przeznaczona.

Powiadaią, że Krol Jmć oddał Xiążęciu Kardynałowi *de Rohan* ſkonfiſkowany maiątek Pani *de la Motte*, wynoſzący do 120. tyſięcy *Liwrow*, ktory miał odeyść do Korony.

Pan *de Cagliostro* ma trzy powozy w podróży ſwoiey do *Calais*. Wielu tu do tychczas ieſt tego zdania, że on te tak znaczne bogactwa zebrał przez ſwoie Elixyery y ſwoię *Egypſką Farmazonią*. Ale wątpi tu także wielu, żeby on w *Anglii* tym ſpoſobem mogł znaleść dla ſiebie takie ſzczęście, iak po innych krajach.

Xiąże Kardynał *de Rohan*, przybył ſzczęśliwie do *Chaiſe-Dieu*. Czytaią tu teraz piſmo pod tytułem: *Sekretny Memoryał Xiążęcia Kardynała*, y drugie także pod tytułem: *Kapelusz Panny Oliva*.

Wyſztychowano teraz portret owego ſtarca Jozefa *Rullier* tu zmarłego w 114. roku wieku ſwego. Ociec iego żył lat 123.

Dnia 18. tego mieſiąca, pewny młody człowiek, 22. lat dopiero maiący, imieniem *Tetu*, odprawił powietrzną podróż z ogrodu *Luxemburſkiego*. y przez trzy kwadranſe był widziany, potym z oczu zniknął, y niewiadomo gdzie ſię obrocił. Miał on na powietrzu bawić ſię przez 24. godzin dla czynienia obſerwacyi Meterologicznych. Arcy-Xiąże Jmć *Ferdynand*, przed tą iego powietrzną podrożą, bawił ſię z nim przez czas długi.

Z Włoch d. 9. Czerw: Dnia 30. Maia w *Sabina*, *Monterodorbe*, y na wielu innych mieyſcach Państwa Kościelnego, dało ſię czuć trzęſienie ziemi, ktore tegoż ſamego dnia nawet w *Rzymie* poſtrzegano.

Rząd *Algierſki* y *Trypolitańſki* ogłoſił ſię przeciwko *Wenecyi* na ſtronę *Tunetu*. Słychać, że Senat *Wenecki* wyſłał kuryera do Kawalera *Emo*, ażeby iak nayprędzey przeciwko *Tunetanom* rozpoczynał nieprzyiacielſtwo.

W przeſzłey Gazecie, pod Artykułem z *Lublina*, zamiaſt tych słow: *Od J. P. Rustockiego*, czytać trzeba: *Od J. P. Ruſsockiego*.

Numer 54.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W Sobotę Dnia 8. Lipca R. 1786.

Z Paryża d. 16. Czerwca. Dnia wczorayſzego Hrabia *de Cagliostro* z małżonką ſwoią z *Paſſi* wyiechał do *Anglii*. Jeſt to rzecz prawdziwa, że był ... wielki ziazd, złożony z wielu dyſtyngwowanych oſob zdiętycn ciekawością widzenia go Wſzyſtkich to zadziwia, zkąd on przy tak wielkiey rozrzutności, tak znaczne zbiera bogactwa. Stoł iego w *Paſſi*, każdego dnia był barzo liczny y z wybornym guſtem. Panna *Oliva*, ktorey on darował ſto *Luidorow*, y owa przez Adwokata od śmierci uwolniona dziewczyna *Salmon*, znaydowały ſię także u iego ſtołu, y tey oſtatniey dał 50. *Luidorow*. Słowem mowiąc, cała wieś *Paſſi* doznała iego hoyności y wſpaniałości.

Z Włoch d. 7. Czerwca. W Prowincyach *Terni* y *Narni* dotychczas nieuſtaią ieſzcze trzęſienia ziemi.

Nowe Ceſarſkie rozporządzenia w *Auſtryackiey Lombardyi*, codziennie wzroſt biorą. Zupełna panuie ſpokoyność, y wſzyſcy z poddanych przekonani zoſtaią o maiących wyniknąć ztąd pożytkach. Nadewſzyſtko naywiękſze ieſt ukontentowanie z nowey ſądowey Ordynacyi, przez ktorą proceſſa teraz nie tak koſztowne będą iak przedtym. Myślą teraz około Szkoł Normalnych. Przyprowadzono iuż do ſkutku, iż w nocy całe miaſto *Medyolan* ieſt oświecone &c.

Rzplta *Wenecka* wielu kuryerow wyſłała do rozmaitych Dworow, ſkarżąc ſię na uciemiężenia *Porty*, y proſząc o ich protekcyą y pomoc przeciwko niey. Z tych Dworów, do ktorych pobiegli kuryerowie, ſą wiadome, *Wiedeńſki*, *Turyńſki* y *Peterzburſki*.

Z Holandyi d. 17. Czerwca. Oprocz handlownego traktatu, ktory *Anglia* ſtara ſię do ſkutku przywieść z *Francyą*, iak ſłychać, Miniſter *Angielſki* Kawaler *de Keith*, rezyduiący w *Wiedniu*, ma mieć zlecenie zawrzeć traktat handlowny między *Anglią* y *Auſtryą*.

Z Hagi d. 20. Czerwca. Donoſzą z *Berlina*, że Krol Jmć *Pruſki* kazał dla ſiebie robić nowy uniform, ktorego ma używać podczas Rewii *Szląſkiey*.

Stany *Holenderskie* na dniu iutrzeyszym, maią się znowu zgromadzić, y interes względem Komendy *Hajskiego* Garnizonu będzie pierwszym punktem ich deliberacyi.

Z Wiednia dnia 14. Czerwca. Cesarz Jmć y Xiąże *Franciszek* dnia wczorayszego powrocili z *Luxemburgu.*

Już iest ogłoszony dekret, przeciwko owym fałszerzom bankowych biletòw. Podług tego dekretu Hrabia *Podstazki* utracił Szlachectwo, y został uznany za niezdatnego do posiadania wszelkich dobr; nadto, zkazany iest aż do wiosny na zamiatanie ulic, a potym na dziesięć lat na ciągnienie statkow. Wplątany do tey sprawy Sztycharz *Elsner*, przez trzy dni po 50. kiiow brać będzie, y na 20. lat zkazany iest na ciągnienie statkow. Inne dwie osoby wchodzące do teyże sprawy, są skazane na wygnanie. Dziewczyna, ktorą pomieniony Hrabia z wielkim kosztem utrzymywał, poydzie do domu poprawy na 4. miesiące, a potym precz z miasta ustąpić będzie musiała. Miała ona bowiem wiele dopomagać do nieszczęścia y ruiny Hrabiego.

Z Austryi d. 14. Czerw: O marszu woyska Cesarskiego ku granicy *Tureckiey*, o ktorym publiczne pisma głosiły, zgoła nic nie wiemy. Głoszą iednak, że niezgody między *Rossyą* y *Portą* wzrost biorą, y że *Dywan* odgraża się *Wenecyi* wtargnieniem do *Grecyi Weneckiey*, ieżeli ta Rzeczpospolita z oboygu Dworami Cesarskiemi alians uczyni.

Z Frankfurtu d. 17. Czerw: Niektorzy za pewną rzecz twierdzą, że Hrabia *deCagliostro*, iest bratem owego samoboycy *Zannowich*, albo tak zwanego Xiążęcia *Albanii.* Gdy tego aresztowano w *Amsterdamie*, znaleziono przy nim sztylet trucizną napuszczony. Gdy zaś mowiąc z nim Xiąże *d'Orange*, nazwał go *Monsieur*, on mu na to zaraz w tych słowach dał odpowiedź: „ Wiedzieć należy, że ia nie iestem *Monsieur*, ale iestem Xiąże *Albanii.* „ Ten człowięk z rożnych Panow nieprzezorności barzo wiele umiał zyskiwać.

Z Hamburga d. 21. Czerwca. Nowy Hospodar *Wołoski*, przybył tu z *Stambulu.* Wyiazd iego z *Carogrodu* był barzo wspaniały, y przenoszący parady wszystkich iego poprzedników. Umyślnie uformowane dla niego korpus zwane *Kalicutzis*, assystowało mu, ktore się składało z samych *Chrześcian*, sami tylko Officerowie są *Turcy.* Sam *Kapitan Basza* winszował mu otrzymaney dostoyności, y dał mu w prezencie 2. brylantami kameryzowane zegarki.

Listy z *Bukarestu* donoszą, iż nowy Hospodar *Wołoski Niklas Mawoieny*, iest człowiek barzo ostry y despotyczny, y że tameczni Boiarowie zamyślaią podać przeciwko iego nominacyi *W. Sultanowi*

przeciwną reprezentacyą, y prośić go, ażeby na mieyſce iego nominował takiego człowieka, ktoryby zaufanie ludu, ktorym ma rządzić, ſłuſznie y ſprawiedliwie ſobie ziednał, y na nie zaſłużył.

Z Wiednia d. 16. Czerwca. Dnia wczorayſzego po 10. wieczorney godzinie, Ceſarz Jmć, z Generałem *Brown*, wyiechał do *Pettau* w *Styryi*.

Mocno tu teraz tego pilnuią, ażeby Swieccy Xięża y Zakonnicy, chodzili w czarnych ſukniach, y zawſze w długich, czyli *talariter*; ażeby oraz włoſow nie fryzowali y niepudrowali, ale żeby krotko ie ſtrzygli.

Z Frankfurtu d. 10. Czerwca. W Strażburgu, 8,000. exemplarzow Memoryału Xiążęcia Kardynała *de Rohan*, rozdano *gratis*.

Z Londynu d. 20. Czerwca. Nie mamy ieſzcze potwierdzenia tey nowiny, że Krolowa Jeymć *Portugalſka* po śmierci ſwoiego męża, do Klaſztoru ſię udała, zdawſzy Rządy ſwemu ſynowi Xiążęciu Jmci *Brazylii*.

Z Paryża d. 17. Czerwca. Dnia wczorayſzego *Xiąże* Jmć *Ferdynand* z Małżonką ſwoią, wyiechał ztąd przez *Bruxellą* do *Spaa*.

Z Londynu d. 16. Czerwca. Jeſzcze niemamy potwierdzenia tey nowiny, ktorą przy odeyściu przeſzłey poczty roznoſzono, to ieſt że Pułnocne Stany *Amerykańſkie*, zgromadziły do dzieśiąciu tyśięcy oſob, chcąc śię domagać mocą odſtąpionych im przez Traktat pokoiu Fortec, ktore do tychczas ieſzcze nie ſą im oddane.

Dnia dziśieyſzego wypada koniec fryſztu danego *Lordowi Gordon* do deliberacyi, czy chce śię poddać Sądowi Arcy-Biſkupiemu, albo nie. Na dniu iutrzeyſzym ma naſtąpić dalſza kontynuacya tey ſprawy.

Z Wenecyi d. 9. Czerwca. Teraz otrzymaliśmy nowinę, że Baſza *de Scutari* całe ſwe woyſko odprawił ſy wcale po przyiacielſku ſprawuie śię na naſzych granicach, y nawet otworzył znowu handel zbożem z *Albanią*. *W. Wexyr* tę całą tak znaczną odmianę, do ſkutku przywiodł.

Z Hamburga d. 27. Czerwca. Liſty z *Peterzburga* donoſzą, iż wtych czaſach umarł tam z Apóplexyi Xiąże Jmć *Galliczyn*, przeſzły Naywyżſzy Dworu Marſzałek. Był on bratem przed kilką laty zmarłego Feldmarſzałka tegoż imienia, y teraz znayduiącego śię przy Dworze Ceſarſkim *W. Roſsyiſkiego* Poſła Xiążęcia *Galliczyna*. Zoſtawił barzo wielką ſubſtancyą, ktora cała ſpada na Kameriunkra Jmperatorowey Jeymości Syna iego. Sarſza iego córka, ieſt zaślubiona Xiążęciu *Gagarin*, a młodſza Xiążęciu *Mężyków*.

Z Wiednia d. 18. Czerwca. W dzień Bożego *Ciała* Cesarz Jmć Xiąże Jmć *Franciszek*, y Kawalerowie rozmaitych Orderów, byli przytomni uroczystey Procesfyi.

DONIESIENIE z WARSZAWY DNIA 8. LIPCA R. 1786.

Pewny Lekarz, rodem z *Czech*, nazwiskiem Francifzek Xawery *Tychy*, wrzostu śrzedniego, w sobie szczupły, włosa siwego, lat teraz sześdziesiąt maiący, wyiechawszy w roku 1783. dnia 6. Września (podobno do *Rossyi*, czy-też gdzieindziey) z Trybunalskiego Miasta *Piotrkowa*, zostawił w tymże *Piotrkowie* swą małżonkę Wiktoryą *Tychową* y troie przy niey dzieci. Pozostała z dziećmi strapiona małżonka, nie maiąc od lat trzech żadney o tym swym mężu wiadomości, uprasza na miłość Chrześciańską wszystkich, ażeby wiedzący o iey mężu, lub o iego śmierci, raczyli iey dać znać do pomienionego Trybunalskiego Miasta *Piotrkowa*.

Johan Christian *d'Jschuli* w przeszły piątek złapał konia z karogniadego z wędzidłem biegaiącego wolno polem przy *Cuchtauzie*. Czyi to koń, niech się referuie do stolarza *Gryssau* mieszkaiącego pod Nrm 2,477. przy *Arsenale*.

Pozwani są poczwarte przed Sąd Woytowski M. S. W. Ucz: Jozef *Łobodziński*, niegdy Ucz: Stefana *Łobodzińskiego* Mieszczanina *Warszaw*: syn, y inni Sukcessorowie tegoż Ucz: Stefana *Łobodzińskiego*, aby się stawili w tymże Sądzie na dzień 15. Lipca r. teraźnieyszego 1786. a to dla odebrania części Sukcessyonalney; w przypadku na tymże terminie niestawienia się summa Ucz: Stefana *Łobodzińskiego*, po konwikcyi pozwanych, Uprzywil: *Juris Caduci* Donataryuszowi wydana będzie.

Pewny *Włoch* świeżo przybywszy do tey Stolicy, czyni wiadomo Publiczności, iż posiada sekret palenia Latarni małym kosztem, wielką światłość daiąc, iako się używaią w Rzpltey *Weneckiey*. Latarnia, maiąca w sobie dwa knoty przez niego zrobione, trwaiące naymniey miesięcy dwa, tak oświeca, iakoby sześć świec ordynaryinych w niey się paliło; zaś latarnia o iednym knocie, tak oświeca iak 3. świece ordynaryine oświecać powinne bez ucierania knotu. Do tego ieszcze, ani połowa oleiu czyli oliwy do tych knotow niewyidzie iak do drugich, y chociażby oley naypodleyszy był, żadnego dymu y fetoru z siebie nie dadzą. Latarnia cała przez niego zrobiona o dwoch światłach z sześcią przydanemi *gratis* knotami, kosztuie Zł: 24. Latarnia zaś o iednym światle z 6, także *gratis* knotami kosztuie Zł: 18. samych osobno knotow do tych latarń sztuka Gr: 12. Mieszka na *Nowym Mieście*. przy Ulicy *Franciszkańskiey* pod Nrem 332.

Aukcya na Ratuszu M. S. W. o godz: 2. po południu za gotowe pieniądze odprawiać się będzie dnia 10. 11. 12. Lipca, to iest: na zegarki, miedź, cynę, mosiądz, suknie męskie y damskie, pościel, faians różny, komody, kanapy, krzesła, stoły, stoliki, stołki, trzciny, wachlarze, tabakierki, sprzączki, noże, nożyczki, blondyny, łeżko z pawilonem cycowym, barakan czarny w paski, cyc w kolorach, obrazy, portrety, y inne domowe sprzęty.

Pałacyk na *Lesznie* pod Nrem 657. y Kamienica na Ulicy *Piwney* pod Nrm 99. stoiące Sukcessorow *Gazińskich*, za Dekretem Sądu Woytowskiego y Ławniczego M. S. W. na sprzedaż deklarowane, dnia 29. Lipca roku teraźnieyszego 1786, na Ratuszu Miasta S. W. o godz: 2. po południu przez Licytacyą Urzędownie odprawiać się maiącą, więcey daiącemu sprzedane będą. Życzący sobie ich nabyć, niech się znayduią na oznaczonym terminie, lub też przed terminem w Kancellaryi tegoż Sądu Woytowskiego y Ławn: offerencyą swoię zapisać mogą.

Kancellarya Kommissyi Rzpltey Skarbu Koron: na mocy Rezolucyi Kommissyi swoiey donosi, iż Woytostwo we wsi *Przybysławicach* zwaney w Woiewodztwie *Lubelskim* leżącey, intraty roczney *post expensas Fundi* Zł: 120. Gro. 16. den. 9. Pol: maiące po ostatnich prawnych y Uprzywil: possessorach wakuiące na fundamencie Prawa 1775. y 1776, na dniu 9. Września w Roku bieżącym 1786. w Kommissyi swoiey licytowane będzie; życzący więc sobie Kontraktu Emphiteutycznego, dopełniwszy obowiązki Prawem przepisane sami przez siebie lub umocowanych Plenipotentow na wyżey wyznaczonym terminie stawić się y licytacyi pilnować obligowani będą.

Dworek Szl: Krzysztofa *Krolopa* z browarem, młynem, ogrodami, z całym Gospodarskim zabudowaniem na *Nowo - Lipiu* przy Ulicy *Brukowey* pod Nrem 2444. sytuowany, z mocy Dekretu Ziazdowego Zł: 19.349. taxowany, iest do sprzedania determinowany; ktoby sobie nabyć życzył, ma się udać po Informacyą do Gospodarza w tymże Dworku mieszkaiącego.

UWIADOMIENIE

O PRAWDZIWE[Y]
WYBORNEY
ESSENCYI HAMBURSKIEY.
iak, i na co iey zażywać

Już dawniey ſtarałem się Łaſkawego Czytelnika uroczyście obwieścić, że ta wyborna Eſſencya wynalazkiem ieſt iednego urodzeniem i maiątkiem znakomitego Pana, i w nauce Lekarſkiey arcy-oświeconego Człowieka, za którey pomocą aż w pobożną ſtarość z podziwieniem wſzyſtkich nayciężſze i nayniebeſpiecznieyſze leczył choroby. Czuiąc zaś każdo-dziennie coraz barziey wzmagaiące się nieuchronne podeſziego wieku ſłabości, a iako bez-dzietny żadnego prawego po ſobie nie maiąc zoſtawić dziedzica, nieoſzacowany ſekret, iſtotną robienia ſztukę, i do natury rzeczy naylepiey ſtoſowany ſkładania tey-Eſſencyi ſpoſob właśnie przed ſamą śmiercią Oycu memu wyiawił i powierzył pod tym warunkiem, aby on wſzyſtkim upośledzonym na zdrowiu i zaratowania potrzebuiącym tę przedziwną Eſſencyą za ſprawiedliwą cenę doſtarczał. Ponieważ zaś uiſzczenia tey zbawienney myśli przez kilka lat oczekiwała Powſzechność, widziałem się na reſzcie przymuſzonym na żądanie zacnych i niżſzych Oſob ſtateczny i doświadczony dla krzepienia chorych opatrzyć śrzodek, iakoż po Bogu to lekarſtwo w barzo krotkim czaſie rzadkie i niepoięt[e dzieła] ſkutki; tak dalece; iż teraz iuż czterechſetny ośmdzieſiąty trzeci czyni się nakład.

Ta Eſſencya ſprawuie lekko i z niewypowiedzianą prędkością, i kiedy iuż wſzyſtkie i nie ſkutkuią i naytroſkliwſze zabiegi daremne ſą, ta Medycyna leczy ſzczęśliwie, iedno-dwoch-trzech i czterech-dniowe tak zimne iako też gorące febry, parcia w bokach, białe i czerwone biegunki, nabrzmiałość goleni, trzęſienie ſerca, mdłości, raka; świeże wywichnienia, zbyteczne hemoroidy, zaſtarzały kaſzel, oziębienie żołądka, śledzionowe choroby, kamień, paraliż, darcie po kościach i podagryczne łamania, wſzelkie chromoty, czy to z uderzenia, czy z inney iakieykolwiek trafiaiące się przyczyny, zawrot głowy, wſzelkiego gatunku kroſty, rumatyzm, i zatrzymanie mieſięcznych w białych głowach upławow, procz tego czarną melankolią, ſzaleńſtwo, kolkę, zatkanie maciczne, i żołtaczkę. Zaoſtrza chęć do iedzenia, i kto iey czaſem tylko zażywa, ubeſpieczonym zoſtaie na całe życie od wſzelkiey zgniłości, apoplexyi i ſuchot, uśmierza boleści w głowie i w członkach z gwałtownego poruſzenia, lub wyſkoczenia z ſtawow pochodzące, przeciwi się iadowitym truciznom, złemu powietrzu i morowey zarazie, nie dopuſzczaiąc żadney rzeczy ſzkodliwey w ciało człowiecze wpływać, przeczyſzcza by też naygrubſzą i naygorzey zepſowaną krew bez nacinania żyły, w tey mierze z Hamburſką Eſſencyą nic w porownanie iść nie może, ani żadna treść z lekarſkich roślin wyciśniona, ani żaden zdroiowy napoy, przeto też i na weneryczne choroby, ieżeli tylko przez długie za niedbanie głęboko się nie wkorzeniły, pożytecznie uſłuży. Doza czyli miara w zażywaniu zachowana być maiąca wy-

razi

razi się niżey przy czyfzczeniu krwi, lecz po doznaniu wcześnieyfzego polepfzenia, przepifuie się więcey kropel. Dzieci pozbawia ta Effencya okrutnych morzyfk, i rozmaitego rodzaiu robakow, i we. wfzyftkich zgoła dziecinnych zaflabnieniach nakfztałt złotey tynktury ieft pomocna. Ręczy się każdemu za to, że ktokolwiek tę Medycynę z fobą nofi, i zawfze ma na pogotowiu, kiedy przypadnie potrzeba, obeydzie się bez porady cudzey, ani fobie zadawać powinien trofki, gdyż w wfzelkich przygodach iedną fzklanką tey Effencyi nowo - fzerzące się choroby w fobie i w domownikach fwoich umorzyć i oddalić potrafi, iak o tym własne zażywaiących tę Effencyą przekona doświadczenie. Na oftatek uważać i to należy, iako rzecz ofobliwfzą, że się do tey Medycyny nigdy nie przyzwyczaia aż do nałogu natura, przez częfte zażywanie, pozoftałe tylko chorob zabytki ustawicznie się zagładzaią, kiedy tym czafem, iak wiadomo, każde prawie lekarftwo, im częściey bierane bywa, tym mniey Pacyentow zafila.

SPOSOBY ZAZYWANIA.

Ci, ktorzy w każdym razie do tey Medycyny iako do domowego ratowania się fpofobu udawać się zwykli, trzy razy przez tydzień po 40 lub 50 kropel, w czymkolwiek się podoba, biorąc, mogą się nie tylko od wfzyftkich dopiero wyliczonych chorob ochronić ale też niezawodnie mdłe i nadwątlone fiły ciała oczerftwić, pamięć umocnić, i iasność wzroku w długie lata zachować. Jeżeliby zaś mimo przewidzenie, takowi przypadkiem co przeciwnego w członkach fwoich uczuli, natychmiaft wziąść maią większą nad zwyczay dozę, n. p. 80 kropel, potym położeć przez godzinkę na łożku, tak aby się mogli zapocić, a przy pomocy Bofkiey wfzyftkie niebefpieczeńftwa, zwłafzcza przecznaki apoplexyi i letargu uftąpią. Przeto dziwnie dobrze o zdrowiu fwoim zaradza każdy, kto tę Medycynę ktora wiele tyfięcy ludzi w naywątpliwfzych porotawała chorobach, i ktora od rożnych mądrych Medykow za wyśmienity i według medycznych reguł fporządzony medykament uznana ieft i zalecona, powfzechnie, na ten użytek obraca, dla ktorego nas nią Dawca wfzyftkiego dobrego udarował. Za iey dzielnością nie tylko ciało fwoie od wielu zaraz fzwankow i małym kofztem ocali, ale też tym nawet odeymie się chorobom, ktorym się podlega, przy wyborze lekarftw iefzcze nie dofyć doświadczonych.

Infi, i ci, ktorzy w czafie zaflabnienia tey medycyny na doręczu nie maią, zaraz co iey tylko doftaną, biorą, wyiąwfzy w gorących febrach, kropel 80 w herbacie, potym na łożku dobrze się przyodziawfzy blifko godzinę leżą, a przez ten czas medycyna w nich fkutkuie. Jeżeli zażycie przypadło z rana lub w południe, to w dziefięć godzin po tym mogą 30 kropel, drugiego dnia znowu 80 kropel zażyć, i tak, uważaiąc ftopnie natężenia choroby, kontynuować, czwyczaynie wfzelka choroba by też nayciężby była uleczona, to iefzcze należy przez dni kilka po obiedzie, lub przed wieczerzą po 40 kropel zażywać. To zaś ma się rozumieć o chorobach nowych i niebefpiecznych, ftare zaś, zakorzenione, i nieznacznie nifzczące, tudzież od ofob zepfutey natury zaciągnione, coś więcey czafu i medycyny potrzebuią, iak łatwo domyślić się można. I ci iednak mogą się leczyć przez pot fpofobem wyżey opifanym a po uśmierzeniu co rano i co wieczor po 50 kropli kontynuować. Przeciwnie, ci, co cierpią trzęfienie ferca, nagłe mdłości, wymioty gwałtowne, hemoroidy zbyteczne, kafzel zaftarzały, zimno w żołądku, rznięcie od kamienia, fuchoty, kolkę, i febry hektyczne nie maią potrzeby brać na poty 80 kropel, ale tylko z rana zażywać maią według mocy lub fłabości komplexyi 50, i w wieczor kładąc się fpać także 50 kropel.

W tey mierze każdy człowiek własnym być mufi Lekarzem, ieżeli po zażyciu tey Effencyi fkutku nie dozna, to znać że natura filna, i kropel przyczynić trzeba, a czafem też i mniey fobie nafączyć powinien, gdy tego widzi potrzebę. Można też kiedy żołądek nie ftatkuie, przez kilka dni ieden po drugim zaraz po obie dzie lub po wieczerzy każdy raz 80 kropel zażywać. Słowem na medycynę nigdy winy zganiać się nie powinno, dobroć i pomyślność fkutku zawifła od ugodzenia miary i liczby kropel według natury każdego, co z częftego zażywania miarkuie się. W tym przebraniu przynaymniey żadney okropności obawiać się nie trzeba, bo zamiaft co inne lekarftw gatunki chorych ofłabiaią, ta Effencya ma tę do fiebie cudowną własność iż oddalaiąc nayfzkodliwfze choroby, fiły utwierdza i orzeźwia, zarowno naydelikatnieyfzego temperamentu ludziom, zgrzybiałym ftarcom i małuczkim niemowlętom zadawana. Z dziećmi podobnież się poftępuie, z tym atoli oftrzeżeniem, że z bacznością na wiek ich, krople się wydzielaią, Dziecięciu dwoch - tygodniowemu daie się od 6 do 8 kropel, dwoch - letniemu od 10 do 12, i. t. d. w czym, kto chce w mleku lub w herbacie.

NB.

NB. Zażywanie tey Eſſencyi dla przeczyſzczenia krwi, czyni się na wiosnę i w ieſieni, a trwa przez 10 aż do 14 dni, według konſtytucyi ciał. Doza rano i wieczor 60 kropel zawierać w ſobie powinna, przy tym można miernie ieść i pić. cokolwiek poſilnego i od wſzelkiey ſurowości wygotowanego ieſt, iakoż zaiſte nic dla człowieka zdrowiem cieſzyć się pragnącego ſtatecznie poradzić się lepiey nie może iako przywyknienie do nayposſpolitſzych pokarmow. Jeżeli się to nie otrzyma, każda niemal potrawa żałądek ſtruć, i cerę odmienić może. Tak to ieſt, nikt bez tey uſilności nie potrafi się zahartować tak, aby się mogł chlubić z tęgą komplexya, lub mocą celować, i mocnym wyrownać, każdemu zaś ſzczęśliwe ſkutki obiecuię, ieżeli tey Eſſencyi po 50 kropeł w potrawie ſobie niezwyczaynev zażywać będzie. Uważać należy w febrach zimnych, że im trzeba trzy razy naturalnego biegu pozwolić. Ma na to dawać wzgląd Pacyent, czy się febra wcześniey czy nierychley przybliża, aby gdy go po czwarty raz napadać będzie, wiedział zapewne, o ktorey zaczyną się godzinie. Tą wiadomością uprzedzony wezmie nieiako poł-godziną pierwey niżeli go febra czwarty raz trząść zacznie, 80 kropel, i układzie się na łożku lepiey niż zwyczaynie nakrywſzy się. W tey godzinie wytrzyma w prawdzie Pacyent febrę daleko cięższą niż wprzod kiedy miewał, lecz to ſamo znakiem będzie, że ią Medycyna do razu gubi, i że ſzczętem wytępia, po uśmierzeniu przez kilka dni w wieczory i w południe 50 kropel kontynuować będzie, dopiero pozbywa się wſzyſtko niebeſpieczeńſtwo. To się rozumie o dwochdniowych febrach, do ktorych od 1 aż do 3 lub 4 dni więcey czaſu potrzeba lubo takowe febry niebeſpieczne bywaią ſą iednak do uleczenia tak łatwe przez tę Eſſencyą iak i pierwſze, ale do zażywania medycyny łączyć trzeba dyetę, zwłaſzcza około dzieci troſkliwy porucza się dozor, aby żadney ſurowizny i niedowarzonych pokarmow, iako to iabłek, gruſzek, ſłoniny, iay i mleka w ogolności zaś niczego nad to nie iedli. Procz tego ſadzę nie od rzeczy przytoczyć tu uwagi godną okoliczność ktorey dla ſzczegolności między wzwyż wzmienionemi chorobami nie doſyć dotknęliśmy a ta ieſt naſtępuiąca; że ta Eſſencya ma w ſobie coś barzo czynnego do zapłodzenia dzieci, ponieważ Męſzczyzny dziwnie wzmacniaiąc i naſienie w nich mnoży, i wſzyſtkie oboiey płci redzeniu ſzkodzące choroby przez 8 aż do 14 dni nieprzerwanie zażywana według większey lub mnieyſzey ſłabości, świeżey lub zadawnioney, to ieſt z rana po 60 kropel, w wieczor po 70 biorąc z kreteſem zgładza.

NB. Leczenie się Męſzczyzny i Kobiety powinno być razem czynione. Pośpieſza i ułacnia ta medycyna połogi Matek wzięta w boleściach po 80 kropel ſzypiey nad uwierzenie, iako na to wiele liſtow mamy, że Panie, ktore się ciężarem przy porodzeniu ſtraſzliwie męczyć muſzą, po tey medycynie z podziwieniem obecnych natychmiaſt z brzemion rozwiązane zoſtały. Po rozwiązaniu daie się Położnicy 40 aż do 50 kropel, to ią krzepi i czyści, naymnieyſzych po porodzeniu nie ſprawuiąc dolegliwości, i dziecię wolne ieſt od okropnych przygod. Jeżeliby zaś Położnica rzeźwa była, i zażycia tey Eſſencyi nie potrzebowała, a dziecię miało się złe, i nie mogło się uſpokoić, tedy daie mu się 2 do 3 kropel w matczynym pokarmie, za tym uſtaią morzyſka, i nie maſz przyczyny bać się o zdrowie dziecięcia. Drugie ciężarne Panie, chociaż rożnemi czaſy niewczesne miewały połogi, mogą przez zażywanie kiedy niekiedy tey Eſſencyi, w przyzwoitey porze rozwiązane być z brzemienia i wſzyſtkie falſzywe dolegania ukoić. W ogolności, medycyna ta nad wyraz ſłużąca ieſt dla dzieci. Trafia się częſtokroć, że małe dzieci zwiiaią się w kłębek, i krzyczą, a nie można zgadnąć, co się z niemi dzieie, i co im dokucza, na ten czas dana ta Eſſencya w ćwierci godziny układa wſzyſtko, co płaczow ich było przyczyną, dzieci po kroplach uſypiaią ſmaczno, i chowaią się zawſze żywe i rażne tak iż Rodzice nie wiedzą czy dzieci maią. Rośleyſzym nieco dzieciom iako też tym, co po 12 i 15 lat maią, kiedy ſmutne i nędzne z twarzy wyglądaią, albo gdy ſami na co narzekaią, daie się przy zabieraniu się na ſpoczynek kilka kropel lub kilkanaście według lat, iak się wyżey okazało, i to nie może ſzkodzić, chociażby się też w ugadzaniu dozy chybiło, i owſzem lepiey zawſze więcey niż mniey kropel zadawać. Pielęgnuią się przez to zdrowe, w bez-uſtannęy czerſtwo ci kwitną iak roże, i nie trzeba się lękać, żeby ich się oſpa lub odra nie ięła. Wſzakże, gdyby się i te kroſty wyſypały, nie maſz ſkuteczznieyſzego na nie medykamentu, iak taż ſama Eſſencya, ponieważ ona ie rozpędza krotkim czaſie, ona ſerce rozweſela i od wſzelkiey nieprzyiemności tudzież zranienia waruie.

NB. Powiedziało się wyżey, że ta Eſſencya ſprzeciwia się truciznom. To się powinno rozumieć tak, że ten, co iey zażył, nie tylko od godziny do godziny od wſzelkiego utrucia beſpieczen ieſt, ale też gdyby trucizna tak ſztucznie ſporządzona była, aby dopiero w kilka lat po za-

zadaniu

żądaniu iad twoy zaczynała wywierać, zażywszy tey Essencyi (co zawisło na potroynym poceniu się po 80 kroplach, a można przez nieiaki czas z rana i w wieczor po 50 naymnieyſza odrobina z niey nie ostoi się w nętrznościach, ponieważ głowna tey istoty cnota iest, iż nic nie znosi, cokolwiek ciała ludzkiego zdrowie uszczerbić może. Ztąd sprawiedliwy wniosek następuie, że kto iey często zażywa, lub co szkodliwego w sobie postrzegłszy, zaraz iey pewną dozę kropel weźmie naturalnie przy Boskiey pomocy nigły chorować nie może, doświadczyli tego zacni ludzie, na ktorych zaufności i rzetelności polegać mogę. Na ostatek proszę, żeby tey Essencyi z prostemi lekarstwami nie mięszać. Ci co się znaią na cnotach tey medycyny nie mogą iey dosyć wychwalić i oszacować, nie ma ona rowney sobie, zważaiąc mianowicie, że w wyszczegolnionych chorobach, niech będą Osoby naydelikatnieyszey komplexyi, rozmaitym kształtem, i z wszelką regularnością działania swoie tak odmienia iak sobie chorzy życzą. Na reszcie, i na to obeyzrzeć się ieszcze należy, że przez oznaymienie tey medycyny dwa celnieysze Towarzystwu ludzkiemu ofiaruią się pożytki, pierwszy że aż do dnia dzisieyszego tysiącrazy odrażaiących medykamentow częstokroć z niebespieczeństwem zdrowia doświadczać było potrzeba, gdy ten iest łagodny i pewny, drugi, że zamiast co przedtym kuracya głowney iakiey choroby, czy się szczęśliwie czy nieszczęśliwie wydarzyła, kilka set złotych kosztowała, gdy tym czasem ninieyszą medycyną, za 3. 6. 9. złotych podług własności chorob pomyślnie, i w małym czasu przeciągu, iak wszędy dozna wanożądanych skutkow dokazać można. Przy czym ieszcze raz ostrzedz mi przychodzi, że ten co opis a nego skutku nie znaydzie, wiedzieć ma, iż barzo mało zażył, a zatym więcey mu zażyć trzeba, ta przestroga iako pierwsza i nieomylna zawsze ma tkwić w pamięci.

NB. Ta medycyna wieczyście dobroć swoię zachowuie, i chociaż w zimnym powietrzu pomięszana i mętna być zdaie się, wystawić ią tylko do słońca, lub w ciepłym pokoiku w szklanym naczyniu potrzymać, odbiera pierwotną czystość, w tym tylko ma być pilny dozor, żeby flaszka nowym korkiem przytkana była. Ta cudowna Essencya prawa i szczera znayduie się we wszystkich naysławnieyszych Europeyskich Miastach w Polszcze dostanie iey w Krakowie na Grodzkiey Ulicy u Ignacego Grebla, przedaie się łotowa czarna flaszeczka po Złotych 3, ktorą tu z wszystkiemi przywilejami posyła sam Jmć Pan Fryderyk Jenny Autor z Hamburgu.

Ponieważ docieczono, że toż Uwiadomienie do obcych Medykamentow przyłączane bywa, zapobiegaiąc falszowi, osądziłem za rzecz koniecznie potrzebną pieczęć z wiszącemi u flaszeczek pieczęciami zupełnie zgodną na teraźnieyszym uwiadomieniu przyłożyć, z ostrzeżeniem, że ieżeli te cechy nie są do tamtych podobne, Medycyna nie powinna być uznana za prawą i szczerą wyborną Essencyą Pana Fryderyka Jenny.